

Aan Provinciale Staten

Onderwerp:

Actualiteiten mogelijke Rijksmiddelen Woningbouw en Mobiliteit augustus 2025

Geachte Statenleden,

In de brief van 19 juni 2025 (kenmerk PZH-2025-874529938) hebben wij u geïnformeerd over de uitkomsten van het Bestuurlijk overleg Leefomgeving 2025, waarin het rijksprogramma Woningbouw en Mobiliteit is geagendeerd. Het Rijk heeft als doel om Nederland bereikbaar te houden en stelt met deze subsidie extra middelen beschikbaar voor infrastructuur ten behoeve van het ontsluiten van (nieuwe) woningbouwlocaties. Het Rijk stelt €1 miljard beschikbaar voor, zoals het Rijk het noemt, de kleinschalige woningbouwlocaties (vanaf 200 woningen) buiten de grootschalige woningbouwlocaties (meer dan 3.000 woningen) genoemd in het ontwerp Nota Ruimte. Deze grootschalige locaties in Zuid-Holland zijn: Oude Lijn Leiden-Dordrecht, Den Haag-CID-Binckhorst en Rotterdam Oostflank.

Voor de kleinschalige woningbouwlocaties kunnen gemeenten bij het ministerie van Infrastructuur en Waterstaat (IenW) een subsidieaanvraag 'Woningbouw op Korte Termijn' (WoKT) indienen voor infrastructurele bereikbaarheidsmaatregelen, die leiden tot de versnelde bouw van nieuwe woningen. De subsidieaanvragen bij het Rijk moeten uiterlijk 31 augustus 2025 door gemeenten zijn ingediend. Belangrijke voorwaarden zijn dat:

1. Er regionaal voor 35% cofinanciering wordt gezorgd. Het Rijk is bereid 65% van de kosten te financieren; en
2. De bouw van deze woningen moet uiterlijk in 2030 zijn gestart.

In tegenstelling tot de eerdere tranche Woningbouw en Mobiliteit in 2022, waar de provincie door het ministerie van I&W gevraagd was om te toetsen of de gemeentelijke proposities voldeden aan het provinciale Omgevingsbeleid en expliciet gevraagd werd om een provinciaal advies op de proposities, is hier nu geen sprake van. De provincie heeft geen rol in de beoordeling. Desalniettemin hebben wij actief de handschoen opgepakt en gemeenten geïnformeerd over de regeling en zijn wij in gesprek gegaan over gemeentelijke proposities.

Wij vinden het belangrijk om u als Statenleden zo vroeg mogelijk mee te nemen in dit proces omdat u veel waarde hecht aan zowel de bereikbaarheid van Zuid-Holland als aan de woningbouwopgave. Vanwege de zeer korte termijn informeren wij u alvast via deze weg, mede omdat dit mogelijk op latere termijn tot provinciale besluitvorming kan leiden.

Voor drie gevallen: Stougjeswijk (Hoeksche Waard), de as Leiden-Alphen en woningbouwlocaties Lansingerland hebben wij u op 15 juli per brief (kenmerk PZH-2025-875918828) geïnformeerd over mogelijke provinciale cofinanciering.

Aanvullend daarop informeren wij u dat ook voor de twee gevallen Zijlhoek en de Woerd (Katwijk) en Cortelande en Westergouwe (Zuidplas, mede namens Gouda) de provincie met deze gemeenten in gesprek is over de businesscase. In deze gesprekken verkennen wij nu de kans van versnelde realisatie van bereikbaarheidsmaatregelen en woningbouw door een mogelijke rijkssubsidie en de voorwaarden voor cofinanciering. Wij steunen de gemeenten bij het indienen van de WoKT aanvragen bij het Rijk.

De proposities zijn nog in voorbereiding bij de gemeenten. Een regionale cofinanciering van minimaal 35% van de infrastructuurkosten (incl. BTW) geldt als hard criterium en toetsingseis van het ministerie van I&W. Daarbij is minimaal vereist een collegebesluit van de gemeente over de cofinanciering.

Gezien de korte termijn die door het ministerie van IenW is gesteld en het feit dat wij pas op een relatief laat moment weten welke maatregelen uitgevoerd gaan worden, kunnen wij als college uw Staten niet nu een besluit voorleggen over een mogelijke provinciale cofinancierings-bijdrage.

Een voorstel voor een mogelijke provinciale bijdrage kunnen wij pas voorbereiden wanneer de proposities definitief zijn, de gemeentelijke cofinanciering geregeld is en de rijksbijdrage is toegekend. Het laatste zal rond begin november 2025 bekend zijn.

Uiterlijk bij de Voorjaarsnota 2026 leggen wij uw Staten een voorstel ter besluitvorming voor van een mogelijke provinciale bijdrage. Daarin geven wij aan welke cofinanciering passend zou zijn, zodat u vanuit uw rol een zorgvuldige afweging kunt maken over de mogelijke provinciale bijdrage. De door uw Staten beschikbaar gestelde middelen van € 120 miljoen bij Kadernota 2026 (Investeringsagenda 2026-2030) betrekken wij in ons voorstel.

Wij hopen u hiermee voldoende geïnformeerd te hebben.

Hoogachtend,

Gedeputeerde Staten van Zuid-Holland,
secretaris,

voorzitter,

drs. M.J.A. van Bijnen MBA

mr. A.W. Kolff